

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ Β – ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΤΗ ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ (1453-1821)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΟΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΖΩΗΣ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΥΛΩΝ

Κατά τη διάρκεια της Τουρκοκρατίας, κάποιες σπουδαίες Βυζαντινές οικογένειες που παρέμειναν στην Κωνσταντινούπολη κατάφεραν να πλουτίσουν ως έμποροι βιοτέχνες και σχημάτισαν μια νέα τάξη, τους Φαναριώτες που έπαιξαν σημαντικό εθνικό ρόλο για τους Έλληνες.

Η καθημερινότητα όμως των απλών υπόδουλων Ελλήνων δεν ήταν καθόλου εύκολη. Αντιμετώπιζαν πολλές διακρίσεις και βαριές φορολογίες, ιδιαίτερα τους πρώτους αιώνες της Τουρκοκρατίας. Πλήρωναν: 1) τον *κεφαλικό φόρο**, 2) τον φόρο εστίας για τις κατοικίες τους, 3) τον έγγειο φόρο για τη χρήση της γης και 4) τη δεκάτη* για την αγροτική παραγωγή. Εκτός από τους τακτικούς, υπήρχαν και έκτακτοι φόροι, καθώς και αγγαρείες.

Οι πιο σκληρές συνθήκες όμως που αντιμετώπισαν οι Χριστιανοί, ιδιαίτερα τους πρώτους αιώνες της κατάκτησης, ήταν οι σφαγές, οι αιχμαλωσίες, οι *εξισλαμισμοί** και το παιδομάζωμα.

Κεφαλικός φόρος: Σύμφωνα με το νόμο του Ισλάμ, τον φόρο αυτό πλήρωναν όλοι όσοι δεν ήταν Μουσουλμάνοι. Απαλλάσσονταν οι γυναίκες, τα παιδιά, οι ανάπηροι, οι ιερωμένοι και όσοι κατείχαν κρατικά αξιώματα.

Δεκάτη: Φόρος ίσος με το 1/10 της αγροτικής παραγωγής. Συνήθως καταβαλλόταν σε είδος (π.χ. σπάρη, ελιές) και σπάνια σε νόμισμα.

Εξισλαμισμός: Η προσχώρηση στη μουσουλμανική θρησκεία.

Ερωτήσεις:

- 1) Ποιον ήταν οι Φαναριώτες;
- 2) Τι δυσκολίες αντιμετώπιζαν οι υπόδουλοι Έλληνες;
- 3) Ποιοι ήταν οι φόροι που πλήρωναν;
- 4) Ποιες συλλογές συνθήκες αντιμετώπιζαν οι Χριστιανοί;